

**การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC กับวิธีการสอนแบบปกติ**

**A Comparison Of Reading Thai Language Of Mathayomsuksa Three Students
By Using Cooperative Learning CIRC and Traditional Teaching Methods**

สุภาวดี ศรีระวงษา¹ และ เด่นดาว ชลวิทย์²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC กับวิธีการสอนแบบปกติ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเกษมพิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จาก 4 ห้องเรียน จำนวน 124 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเกษมพิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน รวมทั้งหมด 60 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสอบกลางภาค วิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ (ANOVA) เลือกห้องเรียนที่มีคะแนนไม่แตกต่างกัน จากนั้นใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC จำนวน 6 แผน 6 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนแบบปกติ จำนวน 6 แผน 6 ชั่วโมง และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC สูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

2. ความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

3. ความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

คำสำคัญ: วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC ; การอ่านภาษาไทย ; มัธยมศึกษา

บทนำ

การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ นักเรียนต้องฝึกอ่านให้มีความชำนาญเพื่อจะได้เข้าใจในเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ผู้เรียนต้องมีทักษะด้านการอ่านในใจ และอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว สามารถวิเคราะห์ใจความสำคัญได้ดี ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านหนังสือ และรู้จักอ่านเพื่อจับใจความและสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้แสวงหาความรู้ในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านทักษะการอ่านของนักเรียน สมควรได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังและต่อเนื่องผลจากการทดสอบกลางภาค ปีการศึกษา 2562 ที่ผ่านมา มีผลการสอบกลางภาคในรายวิชาภาษาไทย ท 23101 ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 นักเรียนสอบผ่านไม่ถึงครึ่งห้องทำให้มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ไม่เป็นที่น่าพอใจ

ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นปัญหาและหาวิธีแก้ไข โดยเฉพาะในเรื่องการเรียนการสอนของครูและกระบวนการการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้รูปแบบและวิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนฝึกกระบวนการคิด การทำงานเป็นกลุ่ม กล่าวคือกล้าแสดงออก

ผู้วิจัยจึงทำวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC กับวิธีการสอนแบบปกติ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำให้มีผลการเรียนในระดับที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC กับวิธีการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของงานวิจัย

1. ความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC สูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเกษมพิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จาก 4 ห้องเรียน จำนวน 124 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเกษมพิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน รวมทั้งหมด 60 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสอบกลางภาค วิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ (ANOVA) เลือกห้องเรียนที่มีคะแนนไม่แตกต่างกัน จากนั้นใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบปกติ

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC กับ วิธีการสอนแบบปกติ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลการเรียนวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านภาษาไทยดีขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิชาภาษาไทยในการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC มาพัฒนาการสอนให้ดีขึ้น

ทบทวนวรรณกรรม

1. ความหมายของการอ่าน

บันลือ พฤษะวัน (2534, หน้า 5) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการแปลความหมาย ตัวอักษร สัญลักษณ์ ออกมาเป็นความคิด แล้วนำสิ่งนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านได้มากน้อยเพียงใดต้องขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และพื้นฐานของผู้อ่าน

อารี มากมี (2541, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรมาเป็นความคิดแล้วนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และมีผู้ที่ได้ให้ความหมายสอดคล้องกันเกี่ยวกับความหมายของการอ่าน

โกชัย สาริกบุตร (2540, หน้า 127) กล่าวว่า การอ่านเป็นพฤติกรรมการใช้ภาษา เป็นการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำหรือคำพูด แล้วนำความคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของคำ

ดังนั้นความหมายของการอ่านพอสรุปได้ว่า การอ่านคือกระบวนการที่ใช้ในการแปลความหมายของตัวอักษร ข้อความ ข้อมูล สัญลักษณ์ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายโดยการค้นหา ศึกษา แล้วนำความคิดที่ได้จากการอ่านนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

2. วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC

ทิสนา เขมมณี (2533, หน้า 98) ได้กล่าวไว้ว่าการสอนแบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน ประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่มในการจัดการเรียนการสอนเรามากไม่ให้ความสนใจกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน ส่วนใหญ่มักจะมุ่งไปที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนหรือระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน

อมรรัตน์ ประทุมชาติภักดี (2549, หน้า 37) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนแบบร่วมมือคือ วิธีการสอนที่ให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณกลุ่มละ 4-6 คน ที่มีความสามารถแตกต่างกัน นักเรียนในกลุ่มจะร่วมมือกันทำงานเป็นระยะเวลาหลายสัปดาห์

สมบัติ การจนารักพงส์ (2547, หน้า 5) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนแบบร่วมมือคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ 4-5 คน ที่มีความสามารถแตกต่างกัน ทำงานร่วมกันเพื่อเป้าหมายกลุ่มสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กันในทางบวก มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รับผิดชอบร่วมกัน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป หรือแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ ตามความสามารถของผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทำงานเป็นกลุ่ม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฝึกความรับผิดชอบร่วมกันและการใช้ทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพื่อทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จร่วมกันตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถในการอ่าน นักเรียนในแต่ละกลุ่มจับคู่ 2 คน

หรือ 3 คน ทำกิจกรรมการอ่านแบบฝึกหัดร่วมกัน

ขั้นที่ 2 ครูจัดทีมใหม่โดยให้นักเรียนต่างระดับความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เขียนรายงาน แต่งเรื่อง ทำแบบฝึกหัดและทดสอบต่างๆ ให้มีการให้คะแนนผลงานแต่ละทีม ทีมใดได้คะแนนร้อยละ 90 ขึ้นไป จะได้รับประกาศนียบัตรเป็น “ซูเปอร์ทีม” หากได้รับคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80-89 จะได้รับรางวัลรองลงมา

ขั้นที่ 3 ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจงวัตถุประสงค์ในการอ่าน ทบทวนคำศัพท์ใหม่ๆ ทบทวนคำศัพท์เก่าจากนั้นครูกำหนดเรื่องที่จะอ่าน แล้วให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่างๆ ตามที่ครูจัดเตรียมไว้ เช่น อ่านเรื่องในใจแล้วจับคู่อ่านออกเสียงให้เพื่อนฟังแล้วช่วยกันแก้ไขจุดบกพร่อง หรือครูอาจให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม วิเคราะห์ตัวละคร วิเคราะห์ปัญหาว่าจะเป็นอย่างไรมาก่อน เป็นต้น

ขั้นที่ 4 หลังจากกิจกรรมการอ่าน ครูอภิปรายเรื่องที่จะอ่าน โดยจะเน้นฝึกทักษะต่างๆในการอ่าน เช่นการจับประเด็นปัญหา การทำนาย เป็นต้น

ขั้นที่ 5 นักเรียนรับการสอบอ่านจะได้รับคะแนนทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นทีม

ขั้นที่ 6 นักเรียนจะได้รับการสอนและฝึกทักษะการอ่านเป็นรายสัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน เช่น ทักษะการอ่านจับใจความ การอ่านเพื่อความเข้าใจ การใช้เหตุผล เป็นต้น

ขั้นที่ 7 นักเรียนจะได้รับชุดการเรียนรู้การสอนเขียน ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกหัวข้อการเขียนได้ตามความสนใจ นักเรียนจะช่วยกันวางแผนการเขียนเรื่อง ช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 8 นักเรียนได้เลือกการบ้านให้เลือกอ่านหนังสือที่สนใจ และเขียนรายงานเรื่องที่จะอ่านเป็นรายบุคคล ให้ผู้ปกครองตรวจสอบพฤติกรรมการอ่านที่บ้านโดยมีแบบฟอร์มให้ จึงกล่าวได้ว่าวิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC สมาชิกทุกคนในกลุ่มพยายามช่วยเหลือกัน เพื่อให้กลุ่มได้รับรางวัล เพราะฉะนั้นทุกคนต้องพยายามทำคะแนนของตนเอง

ดังนั้นสรุปได้ว่าการสอนแบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆประมาณ 3-4 คน ซึ่งในกลุ่มประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกันช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมวิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC

ศิริวรรณ อินทร์พ่วง (2540 หน้า 24-25) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมวิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC ไว้ดังนี้

1. เป็นการสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน การสอนแบบตัวต่อตัวทำให้นักเรียนสนใจ
2. ครูผู้สอนนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบเป็นรายบุคคล ของสมาชิกในกลุ่มมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม ทำให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มพยายามช่วยเหลือกัน เพื่อให้กลุ่มได้รับรางวัล
3. การทดสอบคะแนนที่ได้เป็นรายบุคคล สามารถช่วยให้กลุ่มของตนเองได้คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ เพราะฉะนั้นทุกคนต้องพยายามทำคะแนนของตนเองอย่างเต็มที่
4. นักเรียนมีโอกาสได้ทำงานร่วมกันทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

5. นักเรียนได้ฝึกทักษะทางสังคม มีเพื่อนร่วมงานช่วยทำให้เรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกัน
6. นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนที่ดี จะเกิดความภูมิใจว่ามีส่วนช่วยเหลือ
7. การตอบคำถามของครู การแบ่งกลุ่มของนักเรียนทำให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออก ไม่อายที่จะตอบคำถาม

ทิสนา แคมมณี (2554) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมวิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC ไว้ว่าเป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียน โดยเฉพาะรูปแบบนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือกิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษากับการเรียน

ดังนั้นสรุปได้ว่าขั้นตอนการจัดกิจกรรมวิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC เป็นรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือรูปแบบหนึ่งเพื่อออกแบบการสอนอ่าน เขียน โดยครูผู้สอนจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านระดับสูง 2 คน และความสามารถในการอ่านต่ำ 2 คน ครูผู้สอนจะจัดนักเรียนแต่ละกลุ่มเป็นคู่ ระหว่างผู้ที่เรียนเก่งและผู้ที่เรียนอ่อน ช่วยกันทำกิจกรรมการอ่านที่ครูมอบหมาย

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC

พากรณี เพียรพิสัย (2547) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม CIRC พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเกษมพิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จาก 4 ห้องเรียน จำนวน 124 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเกษมพิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน รวมทั้งหมด 60 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสอบกลางภาค วิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ (ANOVA) เลือกห้องเรียนที่มีคะแนนไม่แตกต่างกัน จากนั้นใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มทดลอง

ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบปกติ

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC และวิธีการสอนแบบปกติ จำนวน 6 ชั่วโมง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาไทย

1.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC

1.3 กำหนดเนื้อหาสาระจำนวน 6 เรื่อง และระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

1.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC จำนวน 6 แผน 6 ชั่วโมง

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC และแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีปกติที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและมีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย ใช้วัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยก่อนและหลังการทดลอง เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อซึ่งมีวิธีการหาคุณภาพดังนี้

2.1 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และความสอดคล้องระหว่างคำถามและจุดประสงค์ โดยมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากนั้นพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องจะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 จึงจะมีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

2.2 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.3 นำคำตอบของนักเรียนตรวจให้คะแนน และนำมาวิเคราะห์สถิติรายข้อ โดยพิจารณาจากค่าความยากง่าย (p) มีค่าระหว่าง 0.2 – 0.8 ค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าระหว่าง 0.20 – 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่น kr-20

2.4 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 30 ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยระหว่างการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC กับวิธีการสอนแบบปกติ คือ t-test Independent $\bar{X}$, S.D
2. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยระหว่างการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน คือ t-test Dependent
3. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยระหว่างการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน คือ t-test Dependent

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยระหว่างการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC กับวิธีการสอนแบบปกติ

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC กับวิธีการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D	T	Sig
กลุ่มทดลอง (ม.3/1)	30	21.10	2.07	5.025	0.00
กลุ่มควบคุม (ม.3/2)	30	18.63	1.71		

* p < .05

ตารางที่ 1 แสดงให้เห็นได้ว่ากลุ่มที่ใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC กำหนดให้เป็นกลุ่มทดลองคือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนเท่ากับ 21.10 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.07 และกลุ่มที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ กำหนดให้เป็นกลุ่มควบคุมคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทำ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนเท่ากับ 18.63 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.71 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีค่า T คือ 5.02 และมีค่า Sig 0.00 ซึ่งค่า Sig มีค่าน้อยกว่า 0.05 อธิบายได้ว่า ผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC สูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC

กลุ่มทดลอง (ม. 3/1)	N	$\bar{X}$	S.D	T	Sig
ก่อนเรียน (pre test)	30	17.17	1.70	-18.85	0.00
หลังเรียน (post test)	30	21.10	2.07		

* $p < .05$

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่ใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC ก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 17.17 คะแนน มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.70 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 21.10 คะแนน มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.07 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีค่า T คือ -18.85 และค่า Sig 0.00 ซึ่งค่า Sig มีค่าน้อยกว่า 0.05 อธิบายได้ว่า ผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ

กลุ่มควบคุม (ม. 3/2)	N	$\bar{X}$	S.D	T	Sig
ก่อนเรียน (pre test)	30	16.50	2.04	-13.58	0.00
หลังเรียน (post test)	30	18.63	1.71		

* $p < .05$

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่ใช้วิธีการสอนแบบปกติ ก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 16.50 คะแนน มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.04 หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 18.63 คะแนน มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.71 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีค่า T คือ -13.58 และค่า Sig 0.00 ซึ่งค่า Sig มีค่าน้อยกว่า

0.05 อธิบายได้ว่าผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้วิธีการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC สูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05
2. ความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05
3. ความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC สูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 อาจเนื่องมาจาก วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC กับวิธีการสอนแบบปกติ มีความแตกต่างกัน วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC จะเน้นที่กิจกรรมการอ่าน โดยที่ผู้เรียนในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์กัน ทำงานร่วมกันเพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

2. ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 เป็นผลมาจากกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน กล่าวคือ ผู้ใดก็ตามเมื่อได้จัดกิจกรรมเรียนรู้การอ่านภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC เป็นวิธีการสอนที่เน้นปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน นักเรียนได้เรียนรู้การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มแบบมีส่วนร่วม ได้แสดงความคิดเห็น การใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC เป็นการใช่วิธีการสอนการอ่านภาษาไทยได้ศักยภาพดียิ่งขึ้น

3. จากผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 เป็นผลมาจากกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน กล่าวคือ ผู้ใดก็ตามที่ได้รับคำแนะนำจากครูที่สั่งสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไม่ว่าจะ เป็น เทคนิควิธีการของครูผู้สอน โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือกิจกรรมกลุ่ม มีการเพิ่มกิจกรรมในการเรียนการสอน ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ครูต้องอธิบายการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเข้าใจในการอ่านภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC โดยการอธิบายเกี่ยวกับขั้นตอนต่างๆ การทำกิจกรรม ในแต่ละครั้ง เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
2. ควรนำเนื้อเรื่องที่หลากหลายมาฝึกนักเรียน เช่น วารสาร หนังสือพิมพ์ สารานุกรม หนังสืออ่านนอกเวลา ฯลฯ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านในรูปแบบอื่นๆที่เกี่ยวข้องกัน
2. ควรศึกษาการเปรียบเทียบการใช้รูปแบบวิธีการสอนแบบร่วมมือกับรูปแบบการสอนอื่นๆ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการสอน
3. ควรใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC กับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เพื่อศึกษาความเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2537). **หลักสูตรประถมศึกษา 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **เอกสารประกอบ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2546). **การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2533). **คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533)**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กาญจนา นาคสกุล. (2545). **บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 1 : ระบบเสียงอักษรไทย การอ่านและการเขียน สดกคำ**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). **ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์. โกชัย สาริกบุตร. (2540). **ศิลปะสื่อความหมาย**. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ.
- จินตนา ไบกาชยี่. (2542). **หลักเกณฑ์ในการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมในเอกสารประกอบการ**

- ประชุม การจัดทำหนังสือเพิ่มเติม.** กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือกรมวิชาการ.
- บันลือ พุกกะวัน. (2534). **มิติใหม่ในการสอนอ่าน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- จิรดา จันทพัฒน์. ผลการใช้วิธีสอนแบบ CIRC ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ทิสนา แจมมณี. (2554) **ศาสตร์การสอนองค์ความรู้ เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.** พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- พัชรี ปฎิรูปาวที. (2547). **การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านละเอียดใหม่**ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พากรณี เพียรพิสัย. (2547). **ผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม CIRC.** วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพโรพรรณ อินทนิล. (2546). **การส่งเสริมการอ่าน.** ชลบุรี: ชลบุรีการพิมพ์.
- วิญญู ช่างसान. (2542). **ภาษาเพื่อการสื่อสาร.** สงขลา, สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ยุภาวดี ชันธูลา. **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2546 อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน .(2548). **อ่านอย่างไรเขียนอย่างไร.**พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ .(2522). **การใช้ภาษาไทย .** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศิริลักษณ์ สุภาจรรยา . (2554). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ และเจตคติต่อการเรียนเรื่องหลักการใช้อย่างภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.** ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ศิริวรรณ อินทร์ฟ่วง. (2540). **ผลการใช้วิธีสอนแบบ ซี ไอ อาร์ ซี ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.** วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต เชียงใหม่, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิวกานต์ ปทุมสูตร. (2540). **การอ่านเพื่อชีวิต.** กรุงเทพฯ: บริษัท ดันอ้อแกรมมี.
- ศรีรัตน์ เ็จกลิ่นจันทร์. (2538). **การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน.** กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2535). **หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุมาลย์ พงษ์ไพบูลย์. (2547). **คติชนวิทยา**. กรุงเทพฯ. สถาบันราชภัฏพระนคร.
- เสริมศรี หอทิมาวกุล. (2539). **การพัฒนาการอ่านระดับประถมศึกษา**. เอกสารประกอบการ
สอนชุดวิชาเสริมทักษะ หน่วย 1-8. นนทบุรี, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. **หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมพร จารุณี. (2549). **การวางแผนการสอนสื่อและกระบวนการ**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- สมบัติ กาญจนารักพงศ์. (2547). **เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายการเรียนรู้แบบร่วมมือ**.
กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- อมรรัตน์ ประทุมชาติภักดี. **ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม CIRC ต่อความสามารถใน
การอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองหะ
(ทวิรัตน์ราษฎร์บำรุง) จังหวัดสงขลา**. สารนิพนธ์คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อารี มากมี. (2541). **การพัฒนาแบบสอบถามความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการตรวจให้คะแนนพหุวิภาค**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอกฉัท จารุเมธีชน. **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2539.